GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek — Ner. 82. — 19. Lipca 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Z Wiednia d.* 10. *Lipca.* —

N. Cesarz Jmć, który przybył we Wtorek wieczorem z Schönbrunu do tutejszéj stolicy, dawał dnia następującego rano liczne posłuchanie. W d. 7. Lipca o godzinie 6téj z południa N. Cesarz Jmć i N. Cesarzowa Jmć wyjechali z zamku Schönbrun do Baden.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d.* 13. *Lipca.* —

N. Cesarz i Król Jmć ozdobić raczył orderem orła białego: Ministra Sekretarza Stanu, Jenerała dywizyi Hrabiego Stefana Grabowskiego.

N Pan raczył Xięcia Leona Sapiehę, pracującego w Sekretaryjacie Stanu Królestwa polskiego, mianować Kammerjunkrem Dworu cesarsko-rossyjskiego.

Zaszczyceni zostali przez Cesarza i Króla Jmci:

Orderem S. Stanisława 3ciéj klassy:

Hr. de Galen, pierwszy Sekretarz król. pruskiego Poselstwa przy Dworze Petersburskim; Borck; tajny radzca Dworu Króla Jmci Pruskiego; Precht, król. pruski radzca obrachunkowy; Witt, dyrektor banku Brlińskiego.

Orderem S. Stanisława 4téj klassy:

Szymon Kassyanowicz, Józef Augustynowicz, Ignacy Bruliński; członkowie towarzystwa dobroczynności, Boczkowski Głębocki, Inspektorowie Policyi M. S. Warszawy.

Orderem S. Stanisława 4téj klassy:

Bechri Aga i Ali Aga, dowódzcy szwadronów w wojsku ottomańskiem.

Rossyja.

— *z Petersburga d.* 25. *Czerwca* (7. *Lipca.*) —

Dzisiaj, w rocznicę urodzin N. Cesarza Jmci i W. Xiężnej Olgi Mikołajewnéj, odprawiono uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym N. Panny Maryi Kazańskiéj i we wszystkich kościołach stolicy. Wieczorem oświecono miasto.

Feldmarszałek Hrabia Paszkiewicz Erywański przybył do Gatczyna w d. 23. t. m.

Z Petersburga donoszą pod d. 20. Czerwca: Na mocy rozkazu dziennego N. Pana, datowanego w Kozelcu w d. 10. t. m., raczył Cesarz Jmć Jenerała Majora Mikolin mianować Komendantem głównéj kwatery cesarskiéj, zostającego oraz przy orszaku Cesarza Jmci.

JKWys. Xiężniczka Maryja Wirtemberska wyjechała z tąd w d. 22. z. m. do Mitawy.

Następca tronu szwedzkiego, Xiążę Oskar, spodziewany jest z końcem tego miesiąca w tutejszéj stolicy. JKWys. przybędzie wodą.

Radzca tytularny Paparigopolo, umieszczony przy kollegium spraw zewnętrznych, mianowany jest Konsulem w Grecyi północnéj i w Negroponcie.

Jeneralna administracyja kommunikacyj lądowych i wodnych zatrudnia się planem oczyszczenia rzeki Dniestru, w zamiarze aby handlowi Rossyi południowéj, a szczególniéj Podolowi nadać większą rozciągłość; śledztwa w téj mierze przedsiębrane zaczęły się były w roku 1827 i ukończono je w roku 1828; plan ten będzie niebawem do skutku przywiedziony.

Turcyja.

List prywatny z Konstantynopola z d. 10. Lipca (który umieściła gazeta szląska) donosi, oprócz wielu już znajomych wiadomości, że Sułtan na posłuchaniu danêm Hr. Orłow w d. 30. Maja, zdiął bardzo kosztowny pierścień brylantowy z palca i podał go Hrabiemu, aby takowy nosił »na pamiątkę.«

— *Z Egiptu.* —

Z Alexandryi odbieramy nasępującą wiadomość: Rząd Paszy trwa dotąd w przyjętym systemacie liwerunkowym, i niedawno zawarł traktat o dostawę 450 balów sukna niemieckiego dla gwardyi. Sukna niemieckie mają pierwszeństwo przed francuzkiemi, dla tego, że są tańsze i lepiej tkane, chociaż francuzkie co do koloru są lepsze.

Baron Tayler przybył z Toulonu do Alexandryi, aby znany obelisk, igłę Kleopatry, przesłał do Francyi. Paszy i jego synowi przywiozł ze strony Króla wiele podarunków, między któremi są wyroby krzyształowe, porcelany, strzelba myśliwska, mundury żołnierskie i dwa piękne źwierciadła, lecz te zostały w drodze stłuczone. Te podarunki mają mieć wartość 100000 fr.

)(

Nadlekarz wojsk egipskich, Dr. Clante, zamyślał udać się z dwunastu uczniami szkoły lekarskiéj do Paryża, gdzie kończyć mają swoje nauki. Skoro osiągną tamże stopnie doktorów, przepędzą rok w Anglii pod okiem professora. P. Clante jest założycielem szkoły lekarskiéj i szpitalu wojskowego w Abu-Zabel, któryto instytut jest jedyny zupełnie na sposób europejski urządzony. Co dowodzi, że Paszy nie brakuje potrzebnéj gorliwości do wykonania swojéj reformy, i że mu dotąd na niczém nie brakowało, tylko na dobrych urzędnikach administracyi.

Niemcy.

Pisma hanowerskie z d. 1. Lipca donoszą w nadzwyczajnym dodatku o śmierci Króla Jerzego IV. w sposób następujący: Trwoga, jaką ostatnie wiadomości o zdrowiu naszego najukochańszego Króla sprawić musiały, niestety potwierdziła się. Dostojny władzca tylu milijonów wiernych poddanych, nasz Pan szczérze uwielbiany, Król Jérzy IV., po długiém, ze wszystkich stron ubolewaniu nad jego cierpieniem, przeniósł się do wieczności w Windsorze d. 26. Czerwca o godzinie 3ciej rano. Wiadomość o tym nieszczęśliwym wypadku, który rodzinę królewską, Anglija i kraj nasz wraz z nami, nadewszystko zaś znajdujących się tu Xiążąt i Xiężniczki królewskiego domu w głębokim pogrążył smutku, nadeszła przez angielskiego gońca, dzisiaj rano około 3ciéj. Imię Jerzego IV. i panowanie pełne czynów są świetną własnością historyi świata. Jeżli Anglija pysznila się nim, tedy nie mniéj i Hanower nazywał go być swoim. Co on od 1811 jako Rejent, a od 1820 jako Król dla ojczyzny naszéj w zewnętrznym jéj stanowisku i we wszystkich wewnętrznych stosunkach uczynił, co dla Hanoweru na nowo utworzył, ożywił i wsparł, jak jego błogosławione berło nad nami panowało, jak sprawiedliwość o dobro jego poddanych były jedynym celem wszystkich jego starań, świadczy to miłość, wierna przychylność i głęboko wyryta wdzięczność żałobą okrytego świata, i to samo przyzna mu potomność.«

W d. 2. Lipca wyszedł następujący patent królewski: »Wilhelm czwarty z Bożéj łaski Król połączonych królestw Anglii i Irlandyi i t. d., Król Hanowerski, W. Xiążę Brunszwicki i Luneburgski i t. d. Podobało się Wszechmocnemu naszego za życia uwielbianego brata Monarchę i Pana, Jérzego czwartego, Króla W. Brytanii i Irlandyi i t. d., Króla Hannoweru, Xięcia Brunszwickiego i Luneburgskiego i t. d. i t. d., w dniu 26. z. m. do siebie z tego świata powołać, a przez to Nas, Nasz dóm królewski i wszystkich wiernych poddanych w najgłębszym smutku pograżyć. Gdy w skutek tego wypadku, wedle praw następstwa istnących w naszym królewskim domu, następstwo tronu Królestwa Hannowerskiego na Nas przypadło, i gdyśmy takowy przez przywłaszczenie sobie wszystkich do tego przywiązanych praw i attrybucyj istotnie objęli; przeto niniejszém oznajmujemy o tém łaskawie i polegamy z zupełném zaufaniem na wszystkich Naszych królewskich, duchownych i świeckich sługach, wazalach, ziemianach i poddanych, że Nam winnéj powinności służby, wierności i posłuszeństwa dopełnią, i zawsze z życzliwą miłością będą ku Nam uległymi. My zaś za to zapewniamy im Nasze królewskie względy, łaskę, Naszę monarchiczną opiekę, i ciągle będzie celem Naszych najusilniejszych starań, aby szczęście i pomyślność poruczonych Nam od Boga poddanych, po ojcowsku wszelkiemi wspierać sposobami. Chcemy oraz, iżby do dalszego naszego rozporządzenia, wszystko w Naszém Królestwie Hanowerskiém pozostało w dotychczasowym stanie i rozkazujemy, aby ta odezwa na wszystkich publicznych miejscach przybita była przez dwa miesiące, po upływie zaś tego czasu i poświadczeniu, że głośność onéj powyższym sposobem nastąpiła, ma być odesłaną znowu naszemu Ministeryjum gabinetowemu. Hannower dnia 1. Lipca 1830. Na mocy wyraźnego rozkazu J. K. Mci. Adolphus Friderick, Bremer. Meding. Stralenheim.

Wielka Brytanija i Irlandyja

Oto jest deklaracyja, którą Król Wilhelm IV. w dniu 26. miał w zgromadzonéj radzie w pałacu St James.

»Przejęty jestem prawdziwym żalem, który WPanowie dzielicie ze Mną nad stratą Monarchy, pod którego sterem jako Rejenta i Króla, kraj śród wojny utrzymał swoję dawną sławę i chwałę, długo używał pomyślności i pokoju, i zjednał sobie przyjaźń, poważanie i zaufanie obcych narodów.«

»Oprócz boleści, która mię spólnie z WPanami i wszystkimi tymi dotyka, którzy żyli pod rządem tak dobroczynnego i łaskawego Króla, żałować jeszcze muszę śmierci wielce ukochanego i szanownego brata, z którym od dzieciństwa żyłem w najszczérszéj i najtrwalszéj przyjaźni, i którego łaska i życzliwość wkłada na Mnie największy obowiązek.«

»Strawiwszy życie na usługach mojego kraju, i postępując zawsze, ile sądzę, jako najwierniejszy poddany i sługa Króla, wezwany jestem teraz z woli Wszechmocnego do kierowania rządem tego wielkiego Państwa. Czuję zupełnie trudności, jakie mam do pokonania, ale korzystam z tego, iż byłem świadkiem postępowania mo-

jego szanownego ojca i mojego wielce ukochanego brata, i polegam z zaufaniem na poradach i pomocy parlamentu. Polegam na nim, że mnie z gorliwością w moich szczerych usiłowaniach będzie wspierał, aby prawem zaprowadzoną reformowaną religiją przy pomocy Bożej utrzymać, praw i swobód narodu bronić, i przyczynić się do szczęścia i pomyślności wszystkich klass ludu mojego.«

Król rozporządził, aby w modlitwach kościelnych, imię »Wilhelm IV.« w miejscu »Jerzego« było wspominane, i aby słowa: »nasza najłaskawsza Królowa Adelajda i t. d.« umieszczone zostały przed słowami: »wszystka rodzina królewska.«

Standard donosi: W dniu 29. Czerwca wieczorem wszyscy Ministrowie gabinetowi mieli długą konferencyją w prywatnem mieszkaniu Sir Roberta Peel. Naradzano się nad ułożeniem poselstwa królewskiego, które jeszcze w dniu 29. ma być obudwom Izbom podane. O godzinie 1széj wysłano gońca do Króla mieszkającego w Busby - Park z rezultatem narad gabinetowych, dla otrzymania królewskiego potwierdzenia.

Globe mniema, że treść tego poselstwa, sądząc podług tego, co w wyższych zgromadzeniach o tem mówią, mogłaby utorować drogę do rozwiązania parlamentu; wszelako pomimo to trzeba przypuścić, że wszystko to jest tylko domysłem.

W dniu 29. Czerwca wniesione zostało w obudwóch Izbach parlamentu, w Izbie wyższéj przez Xięcia Wellingtona, a w Izbie niższéj przez Sir Robert Peel, następujące poselstwo królewskie: »Wilhelm Król jest przekonany, że Izba Lordów (Izba niższa) czuje mocno stratę, którą Król Jmć i kraj przez śmierć Jerzego IV., swojego dostojnego brata ponieśli, i że Izba Lordów (Izba niższa) podziela ten smutek, w jakim Król Jmć przez to zdarzenie jest pogrążony. — Król biorąc pod dojrzałą rozwagę daleko posunięte posiedzenia i stan interesów kraju, nie życzy sobie, iżby jaki nowy przedmiot na obrady był wniesiony, z którego zwłoki, mogłaby wyniknąć szkoda dla służby publicznej. Król Jmć zwrócił uwagę swoję na przepisy ustawy, wskazujące rozwiązanie parlamentu niebawem po śmierci Króla, a że Król Jmć jest tego zdania, iżby dla powszechnéj konweniencyi i publicznych interesów kraju dogodniej było, aby o ile być może, nowy parlament zwołać, przeto poleca Król Izbie, iżby na opędzenie potrzeb Państwa należne tymczasowe obmyśliła środki, na czas, jaki upłynie między zamknięciem teraźniejszego posiedzenia a zebraniem się innego parlamentu.« — Po odczytaniu tego poselstwa, w Izbie wyższéj uczynił Xiążę Wellington wniosek do adresu wyrażającego żal i powinszowanie Królowi, jako odpowiedź na pierwszą część poselstwa królewskiego, któryto wniosek wspierany przez Lordów Grey i Goderich, i Xięcia Buckingham, jednomyślnie przyjęty został. Narady względem ostatniej części królewskiego poselstwa na wniosek Xięcia Wellingtona odłożono do dnia następującego. — W Izbie niższéj, po przełożeniu poselstwa królewskiego, uczynił równie Sir Robert Peel wniosek do adresu wyrażającego żal i powinszowanie do Króla i takowy wspierany przez P. Brougham, podobnież jednomyślnie przyjęto. Poczem Sir Robert Peel wniósł, aby drugą część poselstwa królewskiego dnia następującego rozpoznać, co też przyjęto, poczem Izba odroczyła posiedzenie swoje.

Courrier ministeryjalny pisze: Widzimy, że niektóre Dzienniki nie mogą się nasycić rozszérzaniem wiadomości o odmianach w Ministeryjum. My zaś przeciwnie możemy donieść, wsparci najlepszą powagą, że Król Jmć korzystał z pierwszéj sposobności dla okazania Xięciu Wellingtonowi swojego nieograniczonego zaufania, i oświadczył wyraźnie, że administracyją kraju najmocniej i najszczeréj wspierać będzie.

Dz. *Intelligencer* donosi: Król Jmć wyniósł Xięcia Norfolk na godność tajnego radzcy. Sir F. Cockburn ma być mianowany dowódzcą flotty na kanale.

(Nowy Król zaczął zawód swój wojskowy na okręcie i doszedł do stopnia Kapitana. Odznaczył się jako zręczny żeglarz, co mu wielką w Anglii zjednało popularność. W Izbie Parów kilkakrotnie zabierał głos, i bronił tam sprawy emancypacyi.)

Francyja.

Z Paryża d. 9. Lipca 1830 o 3ciéj godzinie po południu.

Algier poddał się dnia 5. Lipca w południe pod dyskrecyją, a o 2giéj godzinie po południu powiewała chorągiew Króla Jmci na pałacu Deja. Wszyscy Francuzi, którzy przez rozbicie się okrętów dostali się w niewolę, zostali uratowani. — W tym pamiętnym dniu dostało się w moc naszę tysiąc pięćset spiżowych armat, dwanaście okrętów wojennych, wojenne i morskie arsenały zaopatrzone w rysztunki i amunicyją.

Monitor z dnia 3. Lipca zawiera dwa nowe raporty wojenne, datowane z Sidi Ferrucz z dnia 22. i z Sidi Kalef z dnia 25. Czerwca, oraz dwa rapporty flotty z zatoki Sidi Ferrucz z dnia 23. i 26. Czerwca datowane; takowe donoszą, że wojsko francuzkie posuwa się na przód, a nieprzyjaciel ucieka.

Monitor z d. 1go Lipca umieścił dodatkowo dawniejszy raport wojenny naczelnego wodza Hr. Bourmont, datowany w Sidi Ferrucz z d. 17. Czerwca, z uwagą, że takowy dopiero w d. 30. do Paryża nadszedł. Podług tego strata wojska francuzkiego w potyczce d. 14. wynosiła 32 zabitych lub ranionych. Oficer jeden był lekko raniony. Pułki brygady Acharda najwięcej ucierpiały. Od d. 14. do d. 17. było 60 ludzi ranionych i 7 lub 8 zabitych.

Jenerał Berthezène podaje imiona tych którzy się szczególniej odznaczyli: PP. Delaure, Kapitan strzelców pieszych 46go pułku; Clouet Kapitan karabinijerów w tym samym pułku; Bache, Podporucznik w 2 lekkim pułku; Bellecard, Kapitan w 14. pułku linijowym; Abadie, Kapitan w 37 pułku.

PP. Bessier, Podporucznik w 3 linijowym pułku; Karol Bourmont, Adjutant w tym samym pułku, byli pierwsi, którzy się wdarli na nieprzyjacielską bateryję.

Szeregowy, Cermi, z 14. pułku linijowego był raniony i upadł na ziemię od kuli, która jego towarzysza przed nim stojącego zabiła; zerwawszy się, zawołał: Niech żyje Król! Stan zdrowia był zaspokajający, wojsko nieliczy tylko 5 chorych na febrę; pod ówczas opatrzone było na 15 dni w żywność, i oczekiwało tylko dopóki konie, wozy i t. d. niebędą na ląd wysadzone.

Admirał Duperré rozciągnął na różnych punktach brzegów Algierskich mocny łańcuch okrętów krążących, które niedopuszczają nieprzyjacielowi związku z morzem, a Admirałowi donoszą dwa razy dnia o tem, co się dzieje w Algierze.

List z pokładu okrętu Victorieuse z d. 18. Czerwca pisany wyraża: „Jenerał Bourmont kazał przez zbiega powiedzieć Dejowi, iż jeżli jednemu z Francuzów“ którzy przez rozbicie się okrętów Silene i Aventure dostali się w niewolę, najmniejszą wyrządzi krzywdę, cały Algier ogniem i mieczem zniszczony zostanie.

Rozdano trzy ordery, jeden synowi Jenerała Bourmont, który najpierwszy wszedł do drugiej fortifikacyi, drugi fizylijerowi, który ocaliwszy swojemu Oficerowi życie, odebrał pięć ran, a trzeci artylerzyście, który podobnież okazał odwagę bohaterską. Dawnemu Oficerowi artyleryi morskiej, P. Abadie strzaskała kula nogę.

Turcy dobrze walczą; gdyby mieli tyle nauk i zręczności w waleczności co odwagi, potrzebowalibyśmy większej nierównie siły, aby ich pokonać.

W Avranches, gdzie P. Angot, i w Montauban, gdzie P. Preissac — obadwa głosujący za adresem — zostali obrani, przyszło podczas wyborów do rozruchów. W pierszem miejscu obchodzili liberaliści swój tryumf z wrzaskiem i nieprzyzwoitemi wyrażeniami się przeciw swoim przeciwnikom; w Montauban P. Preissac już podczas samego aktu wyborowego był znieważany, a później gdy wybór rozstrzygnięto jeszcze bardziej; okna w domu jego powybijano, drzwi do ogrodu wyłamano i t. d., tylko wdanie się siły zbrojnéj położyło koniec tym rozruchom.

Ameryka.

Gazety angielskie zamieszczają wiadomości z Kolumbii nadesłane przez Amerykę północną do dnia 26. Kwietnia. Podług tychże wybuchnęło powstanie pod dowództwem Jenerała Urdaneta przeciwko Boliwarowi na korzyść Wenezueli.

Wiadomości handlowe.

— *Z Gdańska d.* 5. *Lipca.* —

Interesa zbożowe są dosyć ożywione. lecz nie można powiedzieć, iż ceny jego podniosły się bardzo; chociaż mający zapasy zboża, starali się korzystać w tym czasie z cen ofiarowanych sobie. Za białą pszenicę płacą tu 500 do 560 złp. za łaszt; za wysoko pstrokatą 460 do 480 złp.; a za podlejsze gatunki 400 do 420 złp.

Żyto nie tyle jest poszukiwanem. Sprzedano jego dziś 150 łasztów po 175 do 180 złp.

— *Z Londynu d.* 26. *Czerwca.* —

Podług spisów urzędowych, wprowadzono w ciągu miesiąca Maja do portów angielskich zboża i mąki: pszenicy 247.5385 kwarterów 5 bushelów; jęczmienia 15,596 kw. 1 bush., owsa 5130 kw., żyta 326 kw. 2 bush., grochu 2086 kw. 4 bush., fasoli 4163 kw. 5 buh., kukurudzy 1 kw., gryki 1 b. W ogóle zboża 274,889 kw. 2 bush. Mąki, licząc cetnar po 112 funtów: pszennéj 100,025 cet. 103 funt., owsianéj 184 cet. 74 funt. W ogóle mąki 100,210 cet. 65 funtów.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: Na dochód Instytutu ubogich: *Die diebische Elster*, grosse Oper in 2 Aufzügen.

Jutro: *Leonide*, Lustspiel in 3 Aufzügen.

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; — Drukiem: Piotra Pillera.